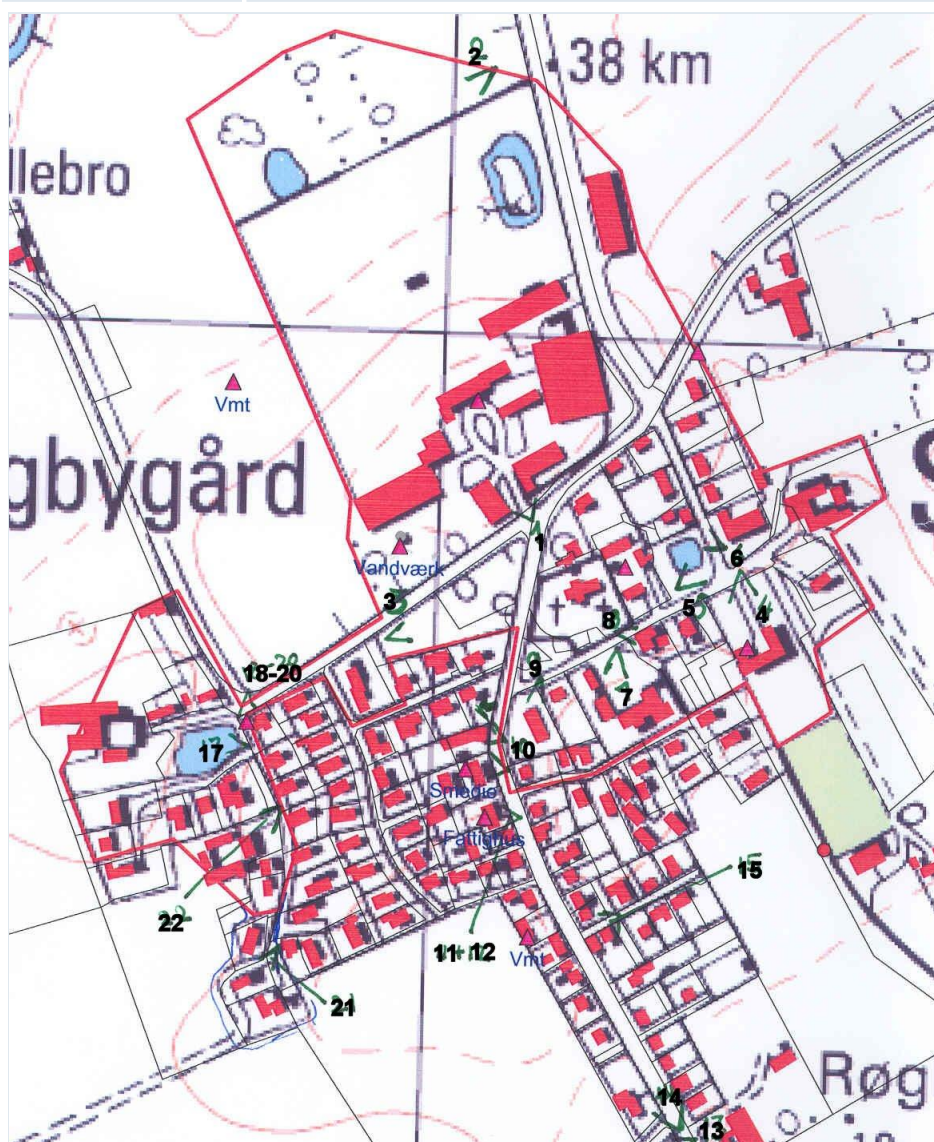

Beskrivelse af kulturmijø

341 - 2 Stigs Bjergbyg med hovedgården Bjergbygård

Beskrivelse	Den ret store landsby rummer lag og strukturer fra forskellige perioder, som den ældste del kirken og Bjergbygård, en hovedgård, der hverken flyttede uden for byen eller helt opslugte denne, som sammen med gadekær og vejstrukturen går tilbage til middelalderen. Byens tilbageværende gårde (30 gårde i 1682) ligger i to grupper om gadekæret i hver sin ende af byen. De fleste af gårdene er flyttet ud efter udskiftningen, og mange gadehuse har erstattet dem, enkelte endnu i bindingsværk. De var boliger for en del af Bjergbygårds arbejdskraft. Overfor kirken ligger en lille hospitalsbygning, oprettet i 1783, og længere mod sydvest den ældste skole, oprettet af Bjergbygårds ejer i 1879, ved det vestre gadekær det fine sprøjtehus fra 1864. Til byen hører også yngre funktionsbygninger som alderdomshjem (1953), skole (1930 med nyere tilføjelser) og forsamlingshus (1950). Bjergbygård er blevet liggende i den landsby, den oprindelig opstod i, den har gennem tiden fået sin jord suppleret med et par gårde fra byen og fra anden side, men har også afgivet jord til statshusmandsbrug (se 341-01, Bjergby Statshuse). Hovedbygningen - i stor park ned mod engene - er en hvid og lys gul enkeltfløjet bygning i ét stokværk fra 1805. Til gården har bl. a. hørt 4 gode karpedamme.
Bærende elementer	<ul style="list-style-type: none"> - bebyggelserne omkring de to gadekær, kirken og Bjergbygård herimellem og den nyere bebyggelse langs Nykøbingvej syd herfor - gadekærene med store træer (om det vestlige) og omgivende græsarealer - den åbne grønning vest for kirken
Eksist. bevaringstiltag	
Trusler/sårbarhed	<ul style="list-style-type: none"> - nedrivning, om-, til- og nybyggeri af og ved huse og gårde, der ikke harmonerer med den eksisterende bebyggelse, samt manglende vedligeholdelse - udfyldende bebyggelse på grønningen og ved gadekærene - opfyldning eller udtørring af gadekær

Foto: Kort: De sorte tal på kortet viser numre på fotografierne og hvor fotografierne er taget fra.

[Stort billede](#)

Foto: 1.Hovedgården Bjergbygård i den nordlige udkant af landsbyen, indkørsel, hovedbygning og gårdsplads, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 2.Engen mellem gården og åen i forlængelse af Bjergbygårds haveanlæg, fra nordøst
[Stort billede](#)

Foto: 3.Den åbne forte mellem Bjergbygård, kirken og den vestlige del af landsbyen, fra vest
[Stort billede](#)

Foto: 4.Den velholdte stråttækte præstegård med allé og grønne omgivelser østligt i landsbyen, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 5. Gadekæret og Forsamlingshuset fra 1950 samt den østligste gård i landsbyen, fra sydvest
[Stort billede](#)

Foto: 6. Bebyggelsen med mindre huse nord for gadekæret i den østlige del af landsbyen, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 7. Skolen fra 1930 (med senere ændringer) syd for kirken, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 8. Hospitalet skråt over for kirken, oprettet i 1783, med store nyere til- og ombygninger, fra vest
[Stort billede](#)

Foto: 9. Alderdomshjemmet fra 1953, nu med anden funktion, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 10. Langt beboelseshus i bindingsværk (tidligere fattighus) ud til landsbyens nyere hovedgade, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 11. Den tidligere skole, bygget af Bjergbygårds ejer i 1879 og overdraget til sognet, fra øst
[Stort billede](#)

Foto: 12. Mindeplade på skolebygningen fra 1879
[Stort billede](#)

Foto: 13. Ældre villa med værksted i den sydligste del af byen ud til hovedgaden, fra øst

[Stort billede](#)

Foto: 14. Bebyggelsen i den yngre del af byen med villaer og butikker langs landevejen/hovedgaden, fra syd

[Stort billede](#)

Foto: 15. Værkstedsbygning bag husrækken langs landevejen/hovedgaden, fra nord

[Stort billede](#)

Foto: 16. Solid villa ved hovedgaden med tidligere butik i den nordlige del og garager bag huset, fra øst

[Stort billede](#)

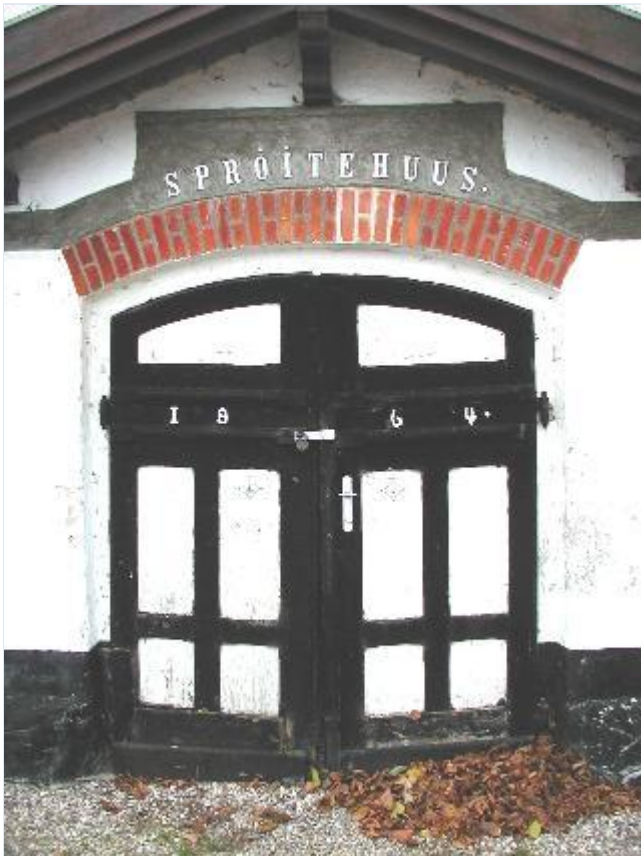
Foto: 17. Gadekæret i den vestlige bydel omgivet af store træer og ældre bygninger, fra sydøst
[Stort billede](#)

Foto: 18. Landsbyen Stigs Bjergby Gadekærets omgivelser mod øst (nyere parcelhuse) og syd (sprøjtehus), fra nordøst
[Stort billede](#)

Foto: 19. Den fine lille sprøjtehus fra 1864 ved gadekæret i den vestlige bydel, fra nord
[Stort billede](#)

Foto: 20. Sprøjtehusets detaljerige dørparti
[Stort billede](#)

Foto: 21. Lille velbevaret landarbejderhus med bindingsværk og stråtag og rester af (sten-?)dige (under fjernelse) mod strædet i den sydvestligste del af landsbyen, fra nordøst
[Stort billede](#)

Foto: 22. Firelænget gård med bygninger fra forskellige perioder, stuehus i røde mursten mod strædet, fra øst
[Stort billede](#)